

SIBELIUS-AKATEMIA

Sibelius-Akatemian

jatkokoulutuspoliittinen suunnitelma 2012

Sibelius-Akatemian jatkokoulutusjaostossa valmisteltu jatkokoulutuspoliittinen suunnitelma on hyväksytty Sibelius-Akatemian Akateeminen neuvostossa kokouksessaan 5.6.2012.

Helsingissä 5. kesäkuuta 2012

Kari Kurkela

Professori, vararehtori

Sibelius-Akatemia

Jatkokoulutuksen koulutuspoliittinen suunnitelma 2012

0 JOHDANTO

Tämä suunnitelma kuvaa jatkokoulutuksen ja erityisesti tohtorikoulutuksen luonnetta Sibelius-Akatemiassa sekä luo yleisiä suuntaviivoja yliopiston tohtorikoulutuksen kehittämiseksi. Suunnitelmassa mm. profiloidaan jatkokoulutuksen pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet, yhteiskunnallinen merkittävyys ja laadunvarmistus. Suunnitelma on ensisijaisesti suunnattu Sibelius-Akatemialle yhteisöllisen keskustelun pohjaksi.

1 YLEISTÄ LUONNEHDINTAA

1.1 Sibelius-Akatemian luonne musiikkiyliopistona

Sibelius-Akatemia on musiikkiyliopisto. Musiikkiyliopiston perustehtävä on musiikkiin eri tavoin liittyvä luova työ. Sibelius-Akatemiassa taiteelliset, tutkimukselliset, pedagogiset ja muut musiikkiin liittyvät toimintamuodot ovat toisiaan tukevassa vuorovaikutuksessa säilyttäen oman erityisluonteensa. Sibelius-Akatemian jatkokoulutus nojautuu tähän lähtökohtaan.

1.2 Jatkokoulutuksen yleinen luonne Sibelius-Akatemiassa

Sibelius-Akatemiassa maisterin tutkinnon suorittaneille yliopisto varmistaa lähtökohdan jatko-opintoihin siten, että peruskoulutus ja sen myötä saavutetut keskeiset valmiudet voidaan hyödyntää jatko-opintojen yhteydessä. Näin jatko-opinnot nivELYVÄT luontevasti peruskoulutuksen jatkoksi ja tarjoavat erilaisille musiikkialan opiskelijoille heidän omasta musiikillisesta osaamisprofiilistaan nousevan jatkokoulutusväylän tinkimättä ylimmän akateemisen tutkinnon korkeista vaatimuksista. Sibelius-Akatemian jatkokoulutus tarjoaa myös vaihtoehtoja toisista yliopistoista valmistuneille tohtorin tutkinnon suorittamiselle.

Sibelius-Akatemian jatkokoulutus tukee henkilökohtaisen opintopolun mukaista koulutautumista. Toisaalta koulutuksen rakenteita ja sisältöjä suunniteltaessa varmistetaan, että yliopistolla on tarjolla riittävästi koulutuksen edellyttämää opetus- ja ohjausosaamista ja että jatkokoulutus vastaa yhteiskunnan tarpeisiin niin koulutuksen ja osaamisen sisältöjen kuin laadunkin suhteen. Tämä johtaa väistämättä yliopistolle ominaisen koulutusprofiilin ja myös siihen liittyvän tieteellisen ja taiteellisen toimintaprofiilin vahvistumiseen.

1.3 Jatkokoulutuksen yleinen viitekehys ja laadunvarmistus

1.3.1 Koulutukselliset tavoitteet

Sibelius-Akatemiassa voi suorittaa musiikin lisensiaatin ja musiikin tohtorin tutkintoja. Pääpaino on musiikin tohtorin tutkinnoissa; Sibelius-Akatemian jatko-opiskelijoiden valinnassa lähtökohta on, että jatko-opintoihin valittavat kykenevät suorittamaan musiikin tohtorin tutkinnon.

Sibelius-Akatemialle musiikkiyliopistona on luonteenomaista erilaisten käytäntöjen ja toimijoiden väliset läheiset suhteet. Tämä värittää myös jatko-opintojen sisältöjä sekä edellyttää innovatiivista koulutuksen suunnittelua, joka takaa akateemiset kriteerit ja yhteiskunnalliset vaatimukset täyttävän koulutustarjonnan ja suoriutumisen opinnoista. Tohtoriksi valmistuneiden tulee kyetä toimimaan johtavina toimijoina, kehittäjinä ja asiantuntijoina alansa vaativissa tehtävissä.

Sibelius-Akatemiassa annetaan tohtorin tutkintoon johtavaa taiteellista ja tieteellistä koulutusta kolmen eri suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti. Vastaavasti opintojen arviointi suoritetaan suhteessa valitun vaihtoehdon keskeisiin tavoitteisiin. Taiteilijakoulutus tähtää ennen kaikkea luoviin ja korkeatasoisiin taiteellisiin suorituksiin ja oman alan keskeisten kysymysten korkeatasoiseen käsitteelliseen ymmärtämiseen. Tutkijakoulutus harjaannuttaa opiskelijan tekemään luovaa ja korkeatasoista tieteellistä tutkimusta sekä ymmärtämään oman alansa haasteellisia kysymyksiä. Kehittäjäkoulutus, jossa opinnot voivat olla pääpainotteisesti joko taiteellisesti tai tieteellisesti profiloituvia, tuottaa luotettavaa tutkimustietoa soveltamaan kykeneviä, luovia kehittämistyön erikoisosaajia musiikin eri aloille; kyky vankkaan tietoon perustuvaan suunnitteluun ja kokemuslähtöiseen innovaatioiden testaamiseen on keskeistä. Kaikilla suuntautumisvaihtoehdoilla opinnot voidaan rakentaa myös siten, että edellä mainittujen tavoitteiden ohella painottuu jokin muu osaamisalue, jolle on tarvetta yhteiskunnassa ja jota kyseessä oleva tutkinnon profiili tukee.

1.3.2 Laadunvarmistus

Sibelius-Akatemiassa jatkokoulutuksen laatua tarkastellaan kolmesta näkökulmasta: koko yliopiston, yksiköiden sekä yksittäisten kouluttajien ja koulutettavien tasolla. Tämä luo pohjan koulutustoiminnan ja sitä tukevan infrastruktuurin jatkuvalla kehittämiselle.

Yliopistotasoisesta sisällöllisestä laadunvarmistuksesta ja kehittämisestä vastuussa ovat ennen kaikkea akateeminen neuvosto ja rehtori tai hänen valtuuttamansa henkilö.

Yksikkötasolla vastuun eri osa-alueet voivat jakaantua eri toimijoiden kesken (kuten tohtorikoulu ja sen johtaja, dekaani ja osaston johtoryhmä, professorit ja muu tohtoritasoinen henkilökunta ja instrumentti-/ainekohtaiset vastuuopettajat sekä aineryhmät ja osastoneuvosto). Yliopisto- ja yksikkötasolla tohtorin tutkintoon johtavaa koulutusta annetaan aloilla, joilla yliopisto kykenee nimeämään henkilökunnastaan alaa edustavan professoritasoisen jatkokoulutuksen vastuuhenkilön, tarjoamaan tohtoritasoista opetusta ja opinnäytteen valmistamiseen liittyvää ohjausta sekä järjestämään tohtoritasoista opintojen yleistä ohjausta. Yksilötasolla toteutetaan kansainvälisessä yliopistollisessa toiminnassa vakiintuneita koulutuksen laadun varmistuskäytäntöjä. Tarkemmin laadunvarmistuksesta kerrotaan yliopiston Laatukäsikirjassa.

Koulutustoimintaa Sibelius-Akatemiassa ohjaavat omalta osaltaan kulloinkin voimassa olevat yliopiston strategiset linjaukset sekä ministeriön kanssa sovitut tavoitteet.

2. NYKYISTEN TOIMINTAMUOTOJEN JA TOIMINTAEDELLYTYSTEN KUVAUS

2.1 *Koulutuksen rajausta Sibelius-Akatemiassa*

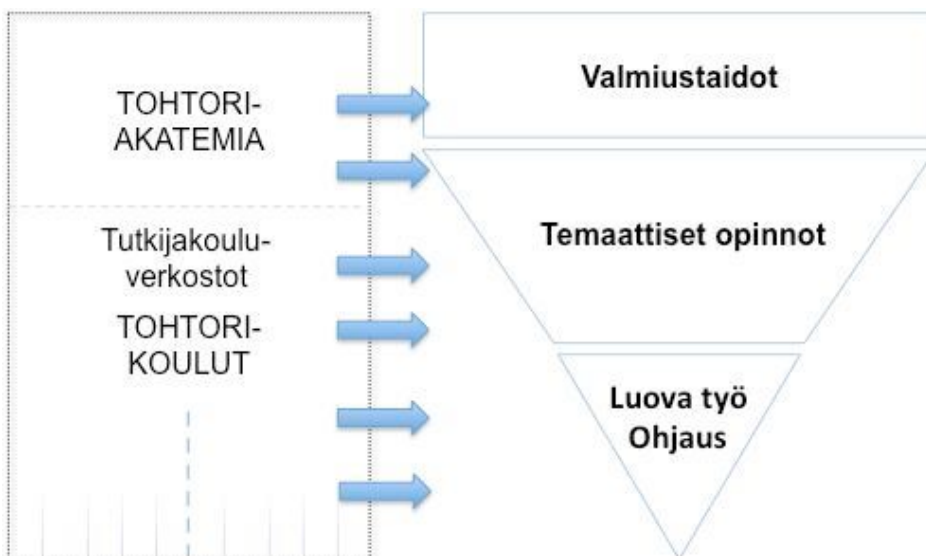
Tohtorin tutkintoon johtavaa koulutusta annetaan aloilla, joilla yliopisto kykenee nimeämään henkilökunnastaan alaa edustavan professoritasoisen jatkokoulutuksen vastuuhenkilön, tarjoamaan tohtoritasoista opetusta ja opinnäytteen valmistamiseen liittyvää ohjausta sekä järjestämään tohtoritasoista opintojen yleistä ohjausta. Lisäksi pyritään luomaan synerginen yhteys tutkimustoiminnan ja jatkokoulutuksen välille ja vastaavasti taiteellisen toiminnan ja jatkokoulutuksen välille.

2.2 Jatkokoulutuksen järjestäminen

Jatkokoulutus järjestetään Sibelius-Akatemiassa kahdessa tohtorikoulussa, jotka yhdessä muodostavat yliopiston Tohtoriakatemia. Klassisen musiikin osastossa toimii DocMus-tohtorikoulu, Musiikkikasvatuksen, jazzin ja kansanmusiikin osastossa Musiikin tohtorikoulu (MuTri). Opintojen suorittamispaikkaa valittaessa on keskeistä se, että tohtorikoulun koulutusprofiili vastaa ajateltua opintosisällön profiilia ja tutkinnon tavoitetta.

Yhdessä tohtorikoulut muodostavat Sibelius-Akatemian **tohtoriakatemia**. Mukana tohtoriakatemia toiminnassa ovat myös Musiikin tutkimuksen tohtoriohjelma ja Taiteellisen tutkimuksen tohtoriohjelma. Tohtoriakatemia on yhteistyöfoorumi tohtorikoulujen ja tohtoriohjelmien toiminnalle. Sen johtoryhmään kuuluu edustus tohtorikouluista, verkostomuotoisista tohtoriohjelmista sekä yliopiston ylimmästä johdosta.

Vaikka opiskelija sijoittuu toiseen kahdesta tohtorikoulusta, hän voi valita suoritettavia kursseja laajemmasta tohtoriakatemia tarjonnasta. Opintojaksojen suorittamisesta sovitaan erikseen järjestävän tahon kanssa. Opiskelija voi suorittaa opintojaan myös toisissa yliopistotasoisissa oppilaitoksissa erikseen sovittavilla tavoilla.

2.3 Koulutuksen vaikuttavuus

2.3.1 Musiikkikulttuurinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Sibelius-Akatemian jatkokoulutus tarjoaa suomalaiselle ja kansainväliselle musiikkikulttuurille monipuolisesti koulutettuja tohtoreita, jotka kykenevät toimimaan korkean tason taiteilijoina, tutkijoina, pedagogeina ja alansa sisällöllisinä kehittäjinä sekä uusien käytäntöjen ja toimenkuvien luoja.

Taiteellisen tai tutkimuksellisen sisällöllisen osaamisen lisäksi valmistuvilta edellytetään hyvää yleistä kykyä käsitteelliseen ja kriittiseen tarkasteluun, hyvää kirjallista ja suullista ilmaisutaitoa sekä kykyä johtaa ja ohjata alansa toimintaa ja seurata monipuolisesti alansa kehittymistä. Koulutuksen monipuolisuus mahdollistaa toimimisen monilla yhteiskunnan vaativilla aloilla.

3 JATKOKOULUTUKSEN JOHTAMISJÄRJESTELMÄ

Sibelius-Akatemian jatkokoulutuksen yleisiä edellytyksiä kehittää Akateeminen neuvosto yhdessä yliopiston johdon ja hallinnon tukihenkilöstön kanssa. Akateemisen neuvoston tehtävänä on seurata jatkokoulutuksen ja yhteiskunnan kehitystä ja tarpeita yliopiston jatkokoulutuksen näkökulmasta, kehittää yliopiston jatkokoulutusta ja sitä tukevaa peruskoulutusta, tehdä ehdotuksia jatkokoulutuksen tukipalvelujen kehittämiseksi sekä huolehtia yliopistossa tehtävän jatkokoulutuksen laadunvarmistuksesta. Tätä työtä varten Akateeminen neuvosto on perustanut Jatkokoulutusjaoston, joka tukee aktiivisesti sitä edellä mainituissa tehtävissä.

Lisäksi Akateeminen neuvosto voi perustaa tarpeen mukaan työryhmiä valmistelemaan toimialaansa liittyviä asioita. Se voi kutsua työryhmiin neuvoston ulkopuolisia asiantuntijoita.

4 VISIO 2016

Sibelius-Akatemian tohtorikoulutus on integroitunut hyvin yliopistossa sitä tukevaan tutkimustoimintaan ja taiteellisen toimintaan. Vuotuinen tohtoritavoite saavutetaan huolellisen ja tiukan valintaprosessin sekä hyvin fokusoidun opetuksen ja ohjauksen turvin nykyistä jonkin verran pienemmällä opiskelijamäärällä.

Sibelius-Akatemian tohtorikoulutus on hyvin integroitunut Taideyliopiston muuhun tohtorikoulutukseen menettämättä ominaisluonnettaan.

Taideyliopisto tarjoaa nykyistä monipuolisemmat ja laajemmat tukipalvelut jatkokoulutukseen osallistuvalla akateemisella henkilöstöllä ja opiskelijoille.

5 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET 2012–2014

- etsitään aktiivisesti kansainvälisiä yhteistyökumppaneita vaihto-ohjelmien puitteissa ja haetaan kumppaneita yliopiston omien koulutusohjelmien toteuttamiseen
- huolehditaan siitä, että R-taloon valmistuvat jatkokoulutukseen ja tutkimukseen soveltuvat tilat ja riittävän suuria seminaaritiloja, myös koti- ja ulkomaisten yhteistyökumppanien kanssa järjestettäviä yhteisiä jatkokoulutusseminaareja varten
- selkeytetään Sibelius-Akatemian Tohtoriakatemian profiilia ja kehitetään sen puitteissa toteutettava koulutustoimintaa sekä yhteistyötä Taideyliopiston tohtorikoulun kanssa
- tuetaan opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuutta TaiY:ssä yli akatemiarajojen, mm. tutkitaan uusien toimintamallien mahdollisuuksia tutkintojen rakentamisessa
- taiteellisia kokeiluja ja niistä raportointia tuetaan
- luodaan koulutustarjonta, joka tukee yrittäjyyttä ja muuta sellaista osaamista, jota tarvitaan toimittaessa erilaisissa vaativissa tehtävissä yhteiskunnan eri sektoreilla
- kehitetään laadun arvioinnin menetelmiä, samoin arvioinnin kautta saadun tiedon käyttöä toiminnan kehittämisessä.